

Theater Geen pracht en praal, toeters of bellen: Zuidpool en Tom Lanoye houden hun koningsdrama sober. In 'De felomstreden kroon van Edward II' broeit de tragedie onderhuids, en dat werkt wonderwel.

Kroontje komt om zijn loontje

De felomstreden kroon van Edward II
★★★★★
Zuidpool. Nog tot 7/10 in Zuidpool in Antwerpen, daarna op tournee

Dat Tom Lanoye de gewichts-scènes en randpersonages liever uit zijn koningsdrama's bant, weten we sinds *Ten oorlog*, zijn twintig jaar oude Shakespeare-marathon die inmiddels een klassieke status geniet. Ook *Edward II* van diens rivaal Christopher Marlowe gaat Lanoye met de schaar te lijf. Achromatisch personages? Doe er daar maar dertig van af.

Regisseur Jorgen Cassier voert dat minimalisme verder door. Zijn acteurs zitten op de eerste rij van een zaal met lege stoelen. Spreken doen ze zoals prominente tijdens een defilé: strak voor zich uitkijkend, staatsgeheimen sissend tussen de lippen, wel wetend dat ze gezien worden. Het machteloze publiek van een onafwendbaar noodlot.

Die spanning tussen achterkamer en voortoneel tekent *Edward II*, een familietragedie ter grootte van een staatszaak. De oorzaak is Gaveston, Edwards Franse minnaar die met een koffer vol ambten en titels op de koninklijke schoot mag plaatsnemen. Vinden dat minder prettig: Edwards vader, zoon, vrouw en de rest van het land. Daar komt keet van, zo staat in de sterren en thea-

terwetten geschreven.

Toch blijft het stuk gespaard van bombastisch vertoon. In Lanoyes snedige taal wordt laagje per laagje van de koninklijke façade gepeld. De acteurs, statisch op hun stoel, zijn aangewezen op hun stemmen en gezicht. Niet evenvondig: in het slechtste geval krijg je passieloos voorleestheater, in het beste geval een slimpdend gif.

Emmer der vernederingen

Edward II heeft een tijdje nodig voor dat gif inwerkt. Peter Seynaeve, die Edward II vertolkt, blijft aanvankelijk wat kleurloos. Koen van Kaam (als de jonge Mortimer) en Vincent Van Sande (als Gaveston) springen soepeler om met Lanoyes tekst. Die schreef voor Van Sande ook een tweede rol, zodat Edwards geliefde ook zijn beul speelt. Knappe vondst.

Het is in zulke details dat de sobere aanpak maximaal tot zijn recht komt. De piepkleine Edward III (Daan Roofthoof) die vragend naar zijn moeder (Sofie Decler) kijkt wanneer ze - uit liefde voor haar man - bezijkt voor de avances van diens vijand (Johan Van Assche). Diezelfde koningin die thuis wegzinkt in de emmer der vernederingen. *De felomstreden kroon van Edward II* is op zijn sterkst wanneer de voorstelling in de achterkamer het grote drama suggereert. Sissend en sluipend, maar dodelijk consequent.

GILLES MICHELIS

Edward II' is een familietragedie ter grootte van een staatszaak.
© Koen Broos

Is er een dokter in de zaal?

Performance 'Real pain, real blood, real sweat, real entertainment', zo wordt ons beloofd bij het begin van Apollon Musagète.

Apollon Musagète
Florientina Holzger/
Campo
★★★★★

De Oostse choreografe Florentina Holzger is om geen zinger is om geen zint verlegen. Met haar stunt Vincent Riebeek maakte ze vier radicale performances waarmee het 'shockduo' Europees succes kende. In *Apollon Musagète* staat Holzger, met haar bovenmatig gespierde lichaam, samen met vijf andere vrouwen op de scène. Spiernaakt.

Ze belichamen de muzen uit het gelijknamige ballet van George Balanchine uit 1928, op muziek van Stravinsky. Maar van Apollo is hier geen sprake. Deze dames zijn bevrijd van het mannelijke juk en houden zich vol plezier met elkaar onledig, in een decor dat zowel doet

denken aan een hemel als aan een ondergrondse simfotherkamer.

Het begin lijkt op een Amerikaanse freakshow en seventies-performancekunst. Een muze klopt een nagel door haar neusvleugel, verpulvert glas tussen haar tanden en prikt lucifernaalden door haar huid waardoor ze haar eigen toorts wordt. Later niet ze nog speelkaarten op haar ledematen en laat ze bloed druppelen over haar getatoeëerde lichaam (dat zaagen we al bij Ivo Dimchev). Een beetje pijn is fijn, natuurlijk. Toch dachten we vaak: is er een dokter in de zaal?

Deze even geestige als macabere stunts maken langzaam plaats voor meer schoonheid. *Apollon Musagète* is gebouwd op contrasten: sexy lichamen die zichzelf de vernieling in helpen, een militair trainingskamp voor schoonspringsters, heilige symmetrie naast scabreuze plas- en poepmomenten. De clash der stijlen werkt. In de hemel eken ze stront met zilveren lepels.

FILIP TIELENS

Het boek prikkelt meer

Theater 'Het kleine meisje van meneer Linh' is na 'Grensgeval' de tweede teleurstellende voorstelling van Guy Cassiers over migratie.

Het kleine meisje van meneer Linh
Toneelhuis,
Guy Cassiers
★★★★★

Nog vanavond in Toneelhuis. Voorjaar 2018 op tournee.

De Murphy-award voor meeste pech verdient deze productie ongetwijfeld. Twee maanden geleden was de boekbewerking van Philippe Claudel nog gepland als een duet tussen Dirk Roofthoof en Gene Bervoets. Roofthoof haakte in augustus af uit onvrede met de interne gang van zaken bij Toneelhuis. Bervoets moest vlak voor de première opstappen wegens oververmoeidheid.

Maar regisseur Guy Cassiers zette door en herwerkte het stuk tot een monoloog. Koen De Sutter, die insprong voor Roofthoof, blokte in een week het nieuwe scenario uit het hoofd. Dapper maar gewaagd. Zo moest hij

tijdens de première nog geregeld spieken in het script.

Het verhaal is een heldere, tijdloze parabel. Meneer Linh is met zijn piepjonge kleindochter Sang Diti gevlucht uit een onbekend Aziatisch land (vermoedelijk Vietnam) naar Europa, maar kan zich nog niet uitdrukken in de lokale taal. Toch maakt hij een vriend: meneer Bark. Dageijks zien ze elkaar op een bankje in het park. Intuïtief delen ze een ondraaglijk verdriet: Linh dat van zijn verwoeste thuisland, Bark dat van een verloren geliefde. Samen zijn ze eenzaam op leeftijd.

Naast de verteller speelt De Sutter (noodgedwongen) alle rollen. Daarbij gaat hij in dialoog met vooraf opgenomen projecties van zichzelf. Cassiers is deze keer erg spaarzaam met visuele technologie. Hij gebruikt enkele interessante taalbeelden en woorden waaruit letters wegvallen om de miscommunicatie te verbeelden. Toch blijft deze podiumadaptatie te veel gesproken literatuur om lang te boeien.

FILIP TIELENS

Een hemel of een sm-kamer? © Radovan Diranga

Koen De Sutter blokte de tekst in een week. © kyde.be